

Sygn. akt I C 146/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Targu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Przemysław Mościcki
Protokolant:	protokolant sądowy Helena Kubasek

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Nowym Targu

na rozprawie

sprawy z powództwa T. P.

przeciwko Bankowi (...) S.A. w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez Bank (...) S.A. w W. nr (...) z dnia 14 października 2010 r., któremu Sąd Rejonowy w Wadowicach nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 23 listopada 2010 r., sygn. akt I Co 3522/10;

II. zasądza od strony pozwanej Banku (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 4.817 zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej Banku (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Targu kwotę 2.141 zł (dwa tysiące sto czterdzieści jeden złotych) tytułem opłaty, której nie miał obowiązku uiścić powód.

Sygn. akt I C 146/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 maja 2016 r.

Powód T. P. w pozwie skierowanym przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego przeciwko powodowi przez pozwanego Bank (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 14 października 2010 r., któremu Sąd Rejonowy w Wadowicach, postanowieniem z dnia 23 listopada 2010 r., w sprawie o sygn. akt I Co 3522/10 nadał klauzulę wykonalności.

Powód zakwestionował istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym. Powód zaprzeczył jakoby zawarł z pozwanym umowę pożyczki na (...) z dnia 15 września 2009 r. wskazując, że podpis złożony na przedmiotowej umowie pożyczki zawartej w K. w dniu 15 września 2009 r. pomiędzy pozwanym, a T. P. nie został przez niego nakreślony, co wynika z opinii sporządzonej w toku postępowania karnego. Ponadto osoba podająca się za powoda przedłożyła podrobione prawo jazdy oraz podrobiony dowód osobisty. Powód wskazał,

że nigdy nie posiadał prawa jazdy, a na zdjęciu znajdującym się na podrobionym dowodzie osobistym widnieje wizerunek innej osoby. Z inicjatywy powoda toczyło się postępowanie karne w sprawie doprowadzenia pozwanego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, które zostało umorzone w dniu 24 czerwca 2013 r. wobec niewykrycia sprawcy, niemniej stwierdzono w tym postępowaniu, że powód nie składał podpisu pod umową pożyczki, z której wynika wiarygodność objęta kwestionowanym tytułem wykonawczym. Zdaniem powoda, pozwany miał świadomość, że powód nie był stroną przedmiotowej umowy pożyczki, a mimo to zdecydował się na wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko niemu. Powód podkreślił, że kilkakrotnie informował pozwanego o zaistniałej sytuacji, jednak pozwany nie uwzględniał stanowiska powoda.

Z ostrożności procesowej, powód zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że na (...) znajduje się adnotacja z dnia 06 grudnia 2011 r. o bezskuteczności egzekucji w sprawie KM 738/11. Ponowny wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego pozwany sporządził w dniu 25 czerwca 2015 r. (postępowanie wszczęto w dniu 02 lipca 2015r.). Ponieważ termin przedawnienia roszczenia banku wynosi 3 lata, to roszczenie banku uległo przedawnieniu przed skierowaniem drugiego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi na pozew (k. 51-52) pozwany Bank (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa. Strona pozwana zakwestionowała jedynie stanowisko powoda co do przedawnienia roszczenia. Podniosła przy tym, że nie kwestionuje ustaleń postępowania karnego, a jedynie uważa, że obowiązkiem powoda było zastrzeżenie dowodu osobistego i poinformowanie pisemnie banku o tym fakcie.

Należy zauważyć, że niezakwestionowanie przez stronę pozwaną ustaleń postępowania karnego, na które w pozwie powołał się powód, jak również niewypowiedzenie się co do innych twierdzeń pozwu, prowadzi do wniosku, że okoliczności faktyczne zostały przez stronę pozwaną przyznane (art. 230 k.p.c.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. P. posiada rachunek bankowy w Banku (...) S.A. z siedzibą w W. – w K. przy ul. (...), z którego korzystał w czasie kiedy pracował w K.. Obecnie z niego nie korzysta, nie posiada żadnych środków pieniężnych. Ponadto posiada rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w R., na który przelewane jest świadczenie emerytalne.

W 2009 r. powód zgubił dowód osobisty, jednakże nie dokonał jego zastrzeżenia na Policji.

W dniu 15 września 2009 r. osoba podająca się za powoda, posługująca się sfałszowanym dowodem osobistym i prawem jazdy na nazwisko powoda, zawarła umowę pożyczki nr (...) z pozwanym. Na podstawie tej umowy osoba ta otrzymała kwotę 30.000 zł.

/dowód: dokumenty zalegające w aktach sprawy 1 Ds. 510/13 – protokół przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie k.1-2, protokół przesłuchania świadka T. P. k.6-7, oryginał umowy pożyczki k. 22-31, skan dowodu osobistego i prawa jazdy k.22-23/ .

W dniu 14 października 2010 r. pozwany Bank (...) S.A. w W. wystawił przeciwko powodowi bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) wynikający z umowy pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2009 r. W tytule tym stwierdzono, że pozwanemu przysługuje wobec powodowa roszczenie o zapłatę kwoty 42.812,72 zł.

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2010 r. Sąd Rejonowy w Wadowicach nadał klauzulę wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

/dowód: bezsporne – akta egzekucyjne KM 1435/15/

Powód w dniu 20 lutego 2013 r. udał się do pozwanego Banku w K. aby pobrać pieniądze, wówczas dowiedział się, że ktoś w jego imieniu zawarł umowę pożyczki i wypłacił pieniądze w kwocie co najmniej 60.000 zł. Powód poinformował pracownika banku o utracie dowodu osobistego.

W związku z zaistniałą sytuacją, powód złożył w dniu 25 lutego 2013 r. zawiadomienie o popełnionym na jego szkodę przestępstwie.

Prokuratura Rejonowa K. nadzorowała dochodzenie pod sygn. akt 1 Ds. 510/13 w sprawie doprowadzenia Banku (...) S.A. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 30.000 zł po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do tożsamości osoby zawierającej umowę pożyczki nr (...) i posłużeniu się dowodem osobistym na nazwisko T. P. w dniu 15 września 2009 r. w K. tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

W toku dochodzenia ustalono, że podpis złożony na nazwisko T. P. sporządzony w rubryce „podpis pożyczkobiorcy” na przedmiotowej umowie pożyczki, nie został nakreślony przez powoda T. P..

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2013 r. dochodzenie zostało umorzone wobec niewykrycia sprawcy czynu.

/dowód: bezsporne – dokumenty zalegające w aktach sprawy 1 Ds. 510/13 – w tym opinia grafologiczna k.37-40/

Na wniosek wierzyciela – pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 25 czerwca 2015 r. Komornik przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach A. U. wszczął postępowanie egzekucyjne w sprawie sygn. Km 1435/15 na podstawie tytułu egzekucyjnego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

W toku postępowania dokonano zajęcia wierzytelności w tym świadczeń emerytalnych powoda.

dowód: akta sprawy egzekucyjnej KM (...) prowadzonej przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach A. U./

Powyższy stan faktyczny, w istocie bezsporny, Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów, w tym w szczególności dokumentów zgromadzonych w aktach związkowych Prokuratury Rejonowej K. w K. sygn. 1 Ds. 510/13 oraz w aktach egzekucyjnych sygn. Km 1435/15 oraz w oparciu o dokumenty w postaci skanów dowodu osobistego i prawa jazdy oraz pisma powoda z dnia 18 lutego 2016 r. i odpowiedzi Banku z dnia 08 marca 2016 r.

Dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie były dla Sądu wiarygodne, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby, a żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości. Nadto zgromadzone dokumenty wzajemnie ze sobą korespondowały, tworząc spójną i logiczną całość. Nie ma powodu, aby kwestionować ich wiarygodność.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu.

Powództwo przeciwegzekucyjne z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. umożliwia dłużnikowi merytoryczną obronę przed postępowaniem egzekucyjnym. Istotą tego powództwa jest wykazanie, iż tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy.

Powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez pozwanego w dniu 14 października 2010 r. nr (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 23 listopada 2010 r., wydanym przez Sąd Rejonowy w Wadowicach, sygn. akt I Co 3522/10, w którym stwierdzono, iż powód jest zobowiązany do zapłaty kwoty kapitału w kwocie 35.516,46 złotych, odsetek umownych w kwocie 7.296,26 złotych oraz dalsze odsetki umowne, co dało łączną kwotę 42.812,72 złotych z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2009 r.

Jako podstawę swojego żądania powód wskazał art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., przecząc zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności i zakwestionował istnienie obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym. Powód podniósł, że wydanie tytułu wykonawczego w niniejszej sprawie było niedopuszczalne, ponieważ powód nie był stroną przedmiotowej umowy, gdyż nie dokonał z pozwanym (ani bezpośrednio ani pośrednio) czynności bankowej. W przypadku bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, w powództwie z art. 840 dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, objętej tym tytułem. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści). W sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności badaniu może również podlegać zarzut nieautentyczności oświadczenia dłużnika, o którym mowa w art. 97 ust. 1 i 2 Prawa Bankowego (por. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2009 r. (II CSK 207/09, OSNC 2010, Nr 4, poz. 62). W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy dodatkowo zaznaczył, że w tej sprawie podlega badaniu także autentyczność (prawdziwość) dokumentów, stanowiących podstawę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Zgodnie z mającym zastosowanie do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. Z treści tego przepisu wynika bezsprzecznie, że bankowy tytuł egzekucyjny może być wystawiony jedynie w związku z czynnością bankową lub zabezpieczającą, z której wynika wierzytelność przysługująca bankowi. Jednakże klauzula wykonalności może być nadana bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, gdy są spełnione dodatkowe wymagania. Warunkiem koniecznym jest, aby dłużnik - czy z czynności bankowej, czy zabezpieczającej, dokonanej z bankiem - złożył pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Wierzytelność banku wynikać też musi bezpośrednio z tej czynności bankowej lub zabezpieczającej, do której doszło z dłużnikiem składającym oświadczenie.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, że powód nie zawierał z pozwanym bankiem żadnej czynności bankowej, na podstawie której można by wystawić wzmiankowany bankowy tytuł egzekucyjny. Powód nie był stroną takiej czynności bankowej, która uprawniałaby Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do wystawienia w stosunku do niego bankowego tytułu egzekucyjnego. Jak wynika z materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie, przedmiotowa umowa pożyczki nie została zawarta z powodem, ale z osobą posługującą się sfałszowanymi dokumentami w postaci dowodu osobistego i prawa jazdy wystawionymi na nazwisko powoda. Nadto na umowie pożyczki podpis złożony na nazwisko T. P. sporządzony w rubryce „podpis pożyczkobiorcy” na przedmiotowej umowie pożyczki, nie został nakreślony przez powoda T. P..

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż powód nie był stroną umowy o pożyczkę, a co za tym idzie - nie może być traktowany jako osoba, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Nie zachodziły więc przesłanki do wystawienia bankowego tytułu wykonawczego w stosunku do powoda, w konsekwencji czego powództwo o pozbawienie w tym zakresie tytułu wykonawczego wykonalności okazało się zasadne.

Powód w niniejszym postępowaniu skutecznie dowiódł, iż nie był stroną umowy pożyczki z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W., a zatem roszczenie nie istnieje.

Okoliczność, że powód nie poinformował Banku o utracie dowodu osobistego jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie niniejszej, gdyż nie wpływa na ustalenie, że powód nie zawierał ze stroną pozwaną żadnej czynności warunkującej wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego.

O kosztach postępowanie orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, tj. w myśl art. 98 kpc i zasądzone od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800).

Ponieważ powód zwolniony był od opłaty od pozwu, koszty te Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c.